

جاق ولاغر ماموریت‌های مختلفی به عهده داشتند که در اکثرشان ناکام بودند.
مثلاً در یکی فصل‌ها این دو عروسک از طرف رئیس بزرگ مامور بودند برنامه‌های دهه فجر را
به هم بزنند اما هرگز هم موفق نمی‌شدند و رئیس بزرگ را عصبانی می‌کرد. قرقی
همان‌زمان معروف این ۲ عروسک و در ادامه آدم آهنی ۶۶۲۵ هم بر جذابیت سریال افزود بود

فانچویک

ویژه‌نامه رادیو و تلویزیون روزنامه جام جم
شنبه ۲ اسفند ۹۹ • شماره ۷۴۴

۵
مرور

محبوب تلویزیون

م تلویزیون!

بعضی‌هایشان هم مثل زی‌زی گولو موجوداتی فرازمینی محسوب می‌شوند که نه تنها
دل بچه‌ها، بلکه دل بزرگ‌ترهایشان را هم ربوده‌اند. در این گزارش سعی کردیم به
شکل کوتاه محبوب‌ترین عروسک‌ها را مرور کنیم و با بررسی ویژگی‌هایشان به رازهای
ماندگاریشان برسیم.

مجید دل‌بندم

مجید دست‌دراز یا همان مجید دل‌بندم یکی
از اولین تجربیات کارگردانی رضا عطاران بود
و خیلی زود همه مردم در سنین مختلف
جذبش شدند.

به طوری که بعد از گذشت این همه سال
«مجید دل‌بندم!» به عنوان یک دیالوگ هنوز
بار معنایی خاصی دارد و به آدمی که کاری را
اشتباه انجام داده گفته می‌شود. شخصیت
عروسکی مجید در مجموعه مجید دل‌بندم
سال ۷۷ از نقش مجید در یکی از آیتم‌های سیب خنده
شکل گرفت.

عروسک عجیب و دست‌دراز این سریال با تیتراژ بامزه‌ای که داشت خیلی شیرین بود
و همیشه برایش سوال بود که چرا دست‌های من درازه؟ موقع حرف زدن هم کلمات را
جابه‌جا و اشتباه بیان می‌کرد. همین اشتباه تعارض ایجاد می‌کرد و مخاطب را به خنده وا
می‌داشت. مجید دل‌بندم چرا با بچه‌ها بازی نمی‌کند؟ - آخه من چوب ندارم.. پسر چوب
نه توپ.. توپ که اسم غداست.. اون سوپه سوپ.. سوپ که از دودکش بیرون میاد..
دل‌بندم اون دود است.. دود که رو به کبوتر آمدن.. پسر اون دود است.. خب ما هم
حسابی می‌خندیدیم.

چرا

«چرا» عروسک معروف برنامه رنگین‌کمان
در دهه ۸۰ بود. صدایشگی این عروسک
را آزاده مویدی فرد به عهده داشت و برای
اولین بار با زیبا بنامان در نقش خاله‌زیبا در
برنامه رنگین‌کمان ظاهر شد و با اجرای سارا
روستاپور و آزاده آل‌ایوب تا سال ۱۳۹۱ ادامه
پیدا کرد. لپ‌های بزرگ این عروسک باعث
شده بود به «چرای لپ‌کشانی» معروف شود.

البته این تنها ویژگی ظاهری چرا نبود. او عروسکی بود
که موهایش به شکل یک علامت سوال گره خورده بودند و مثل

بچه‌ها مدام سوال می‌کرد و بعد از هر سوالی دوباره می‌گفت «چرا؟» او به خاطر همین
سوالاتش خیلی زود با بچه‌ها دوست شد و سعی می‌کرد چیزهایی را که کودکان متوجه
نمی‌شوند بپرسد تا بچه‌ها موضوعات جدیدی را یاد بگیرند. موفقیت چرا خیلی سریع
رقم خورد و باعث شد عروسک «چیه» که پسر عموی چرا بود، به مجموعه رنگین‌کمان
اضافه شود. ویژگی بسیار مهم چرا آهنگ‌های کودکانه‌ای بود که می‌خواند. آن هم درست
در زمانی که رسانه‌ها هنوز به فکر تولید موسیقی برای بچه‌ها نبودند، چرا آهنگ‌هایشان را
مدام روانه آنتن می‌کرد و خیلی زود کاستش هم به بازار رسید. آهنگ‌هایی مثل «آهویی
دارم خوشگله»، «لالایی» و «عروسکم سرما خورده» و... از جمله قطعات موسیقی چرا بود.

مخمل در خونه مادر بزرگه

مجددا اسم یک مجموعه عروسکی جذاب با مرضیه برومند گره خورده. او در سال ۶۶
مجموعه خونه مادر بزرگه را با شخصیت‌های دوست داشتنی‌اش روانه آنتن کرد. این
سریال اولین بار سال ۶۶ روی آنتن رفت و بعد از آن بارها تکرار شد. در این سریال
مخمل پیش از دیگران جای خود را باز کرد. جایی که آقا حنایی، گل باقالی خانم،
نوک سیاه، نوک طلا و... هم حضور داشتند. گاهی هم عروسک‌های مهمانی مثل
هاپوکومار به آنها اضافه می‌شد که داستان جنبه‌های دیگری می‌گرفت. این سریال
در سال‌های تلخ پس از جنگ، از هزار قصه و هزار شادی می‌گفت. علاوه بر قصه‌های
جذاب، جزئیات دیگر این اثر مثل موسیقی آن هم جذاب و به یادماندنی بود. به طوری که
بچه‌های دهه ۶۰ و ۷۰ همگی آن را از حفظ هستند. در خونه مادر بزرگه، مخمل پیش‌برنده قصه‌ها
بود و به همین علت از بقیه شخصیت‌ها بیشتر در یاد ماند. او دقیقاً ضدقهرمان سریال بود و سعی می‌کرد با ایجاد اختلاف
میان مادر بزرگه و سایر اعضای خانه به ویژه خانواده آقا حنایی و گل باقالی خانم خودش را محبوب کند یا خراب‌کاری‌ها را
سر بقیه بیندازد. البته او خیلی هم بدجنس نبود و بعد از همه شیطنت‌هایش پشیمان می‌شد و در آخر وجهه دیگری
از خود نشان می‌داد. این ویژگی یعنی سیاه‌وسفید نبودن و شگردهای روزانه‌اش، مخمل را دوست داشتنی می‌کرد.
به ویژه آن‌که در پایان قصه از کرده‌اش پشیمان می‌شد و به فکر اصلاح امور می‌افتاد. صدای خاطره‌انگیز بهرام شاه‌محمدلو
حسی دیگر به این شخصیت داده. در حال حاضر خبری از این مجموعه نیست و فقط گاهی گزیده‌هایش از آنتن تلویزیون
پخش می‌شود. چند سال پیش عادل برزوده، سازنده عروسک‌های مجموعه خونه مادر بزرگه گفته بود: در بازدید از آرشیو
شبکه دو تصمیم داشتم چند عروسک را برای نمایشگاهی که در کانون پرورش فکری برپا شده بود به امانت بگیرم اما
وقتی به این آرشیو مراجعه کردم، متوجه شدم عروسک‌های خونه مادر بزرگه و هادی و هدی کاملاً از بین رفته و الان هم
اصلاً خبر ندارم بر سر عروسک‌هایی که دیگر دوستان ساخته‌اند، چه بلایی آمده است.

جناب خان

یکی از محبوب‌ترین عروسک‌های تلویزیون در چند سال اخیر عروسک جناب‌خان
است که در برنامه خندوانه بیشتر به شهرت رسید. جناب‌خان شخصیتی
عروسکی است که ابتدا در مجموعه کوچه مروارید در نقش لبو فروش آبادانی
ظهور پیدا کرد و سپس در فصل دوم و سوم خندوانه شناخته شد. سعید
سالارزهی، مالکیت عروسک جناب‌خان را به عهده داشت و در فصل چهارم
خندوانه اجازه حضور این شخصیت عروسکی را نداد اما در فصل پنجم خندوانه
دوباره جناب‌خان به برنامه خندوانه برگشت. محمد بحرانی، صدایشگی عروسک
جناب‌خان و مهدی برقعی و حامد ذبیحی، عروسک‌گردانی این شخصیت عروسکی
محبوب خندوانه را به عهده دارند. در سال‌های گذشته این عروسک دچار حاشیه‌های زیادی
شد که ریشه در مالکیت آن داشت اما به مرور همه این مسائل حل شد و جناب‌خان که لبو فروش بود اما ادعا می‌کرد
مالک تیم پاری‌سن‌ژرمن هم هست به آتن برگشت. این عروسک بنفش و جذاب، لهجه جنوبی دارد و با هنرمندی
محمد بحرانی خیلی خوب آوازهای مختلف محلی را می‌تواند بازخوانی کند. شوخی‌های جناب‌خان و شکستن خط
قرمزها توسط این او مهم‌ترین دلیل محبوبیتش است. او در قسمت‌های مختلف خندوانه خیلی راحت می‌توانست
با حداد عادل شوخی کند یا دغدغه‌های مختلف مردم را بین حرف‌هایش بگنجاند. این روزها فصل جدید خندوانه
ساخته می‌شود و منتظریم تا جناب‌خان دوباره روی آنتن برگردد.

مل مل

مل مل نسخه عروسکی یک گوسفند یا در واقع بره ساده و با مزه‌ای است که
اردیبهشت ۸۸ با برنامه «عصر بخیر بچه‌ها» روی آنتن حضور پیدا کرد. برنامه
عصر بخیر بچه‌ها در آن زمان دومین برنامه پرمخاطب تلویزیون به شمار می‌رفت
و حضورش در آن برنامه باعث محبوبیت بسیاری شد. البته این محبوبیت
بلند مدت نبود و بعد از چند سال به انبار رفت اما در سال ۹۴ این عروسک با
شبکه پویا به خانه برگشت. این عروسک که هنرمندان مختلفی در پشت صحنه
هدایتش می‌کردند، با سه مجری مختلف همکار بوده است. از ابتدا تا سال ۸۹
حسین اکبری کنار مل مل حضور داشته و در سال ۹۰ علی مرادی همراهش شده اما
از سال ۹۱ تا امروز فاطمه امینی در نقش یک دختر حدود ۸ یا ۹ ساله به نام گلی ایفای نقش
می‌کند. در حال حاضر مل مل از شبکه پویا پخش می‌شود و مخاطبان بسیاری دارد؛ مخاطبانی که بیشترشان در حوزه
کودک هستند اما او را بسیار دوست دارند.